

Rapport

VUURWERKTRADITIE LEEFT, MAAR MEERDERHEID IS VOOR VERBOD OP KNALVUURWERK

Peiling vuurwerk en jaarwisseling 2018

Onderzoek i.o.v. Binnenlands Bestuur, december 2018

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2018/195

Datum

December 2018

Opdrachtgever

Binnenlands Bestuur

Auteurs

Frank ten Doeschot
Laurens Klein Kranenburg

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron (I&O Research) duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

Belangrijkste uitkomsten	4
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding voor het onderzoek	8
1.2 Onderzoeksvragen.....	8
1.3 Verantwoording.....	8
2. Omgang met en perceptie van vuurwerk	10
2.1 Meer twijfel onder 'reguliere' afstekers, vooral jongeren	10
2.2 Afsteektijden	13
2.3 Vuurwerkvrije zones	15
2.4 Illegaal vuurwerk	18
2.5 Houding ten aanzien van vuurwerk	20
2.6 Afsteekverbod knalvuurwerk en vuurpijlen	25
2.7 Lokaal vuurwerkverbod	27
2.8 Overlast	29
3. Onderzoeksverantwoording.....	33

Belangrijkste uitkomsten

VUURWERKTRADITIE LEEFT, MAAR MEERDERHEID IS VOOR VERBOD OP KNALVUURWERK

Ruim zes op de tien Nederlanders voor het verbieden van knalvuurwerk

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) adviseerde eind 2017 om een verbod in te stellen op knalvuurwerk en vuurpijlen. Dit type vuurwerk zorgt voor de meeste overlast en het meeste letsel. Een meerderheid van de Nederlanders (63%) is vóór het verbieden van knalvuurwerk. Voor een verbod op vuurpijlen bestaat echter geen meerderheid: 41 procent is voor, 53 procent is tegen.

Helft Nederlanders niet eens met besluit kabinet

Het kabinet-Rutte heeft voorsnog besloten om het advies van de OVV niet op te volgen en dus geen verbod in te stellen op knalvuurwerk en vuurpijlen. Een kwart van de Nederlanders staat (overwegend) positief tegenover dit kabinetsbesluit. Bijna de helft van de Nederlanders (49%) staat hier (overwegend) negatief tegenover. Onder vuurwerkafstekers is men in meerderheid positief over dit besluit. Op de vraag wat het kabinet moet doen, zegt de helft van de Nederlanders dat het kabinet alsnog het afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen moet verbieden. Een derde is van mening dat het kabinet moet vasthouden aan zijn besluit (geen verbod). Een op de zes Nederlanders weet het niet of heeft geen uitsproken mening.

Traditie vuurwerk leeft

Met de stelling 'Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden' is 58 procent van de Nederlanders het eens, net als in 2017. Met name kiezers van het CDA (76%), VVD (69%), PVV (67%), 50 Plus (67%) en Forum voor Democratie (64%) kunnen zich hierin vinden.

Beeld algemeen vuurwerkverbod stabiel

Een algemeen vuurwerkverbod voor particulieren kan rekenen op de steun van 48 procent van de Nederlanders. Dit beeld is sinds 2015 stabiel, met uitzondering van een kleine daling in 2016. Als een algemeen verbod wordt gecombineerd met een vuurwerkshow op een centrale plaats in de gemeente komt het aandeel voorstanders uit op een meerderheid van 55 procent. In de gehele periode 2015-2018 (uitgezonderd 2016) was hier een nipte meerderheid voor te vinden. De steun voor vuurwerkvrrije zones is sinds 2015 onverminderd groot (70 procent of meer).

Ook een op de vijf vuurwerkafstekers ervaart overlast

Rond de jaarwisseling (28 december t/m 1 januari) ervaren ruim vier op de tien Nederlanders 'meestal' of 'altijd' overlast. Een derde zegt in deze periode 'af en toe' overlast te ervaren.

Buiten de jaarwisseling ervaart een kwart van de Nederlanders overlast van vuurwerk en 44 procent 'af en toe'. Ook degenen die zelf vuurwerk afsteken, ervaren overlast rond en buiten de jaarwisseling.

Tijdens de jaarwisseling ervaren ruim twee op de tien vuurwerkafstekers 'meestal' of 'altijd' overlast.

Buiten de jaarwisseling geldt dit voor een op de zeven vuurwerkafstekers.

Harde knallen en vuurwerkrestanten op straat zijn grootste bron van overlast

Geluidsoverlast vormt de grootste bron van overlast rond de jaarwisseling. Ruim acht op de tien Nederlanders (87%) ervaren hier hinder van. Ruim de helft ervaart ook overlast van vuurwerkresten op straat. Vier op de tien Nederlanders hebben te maken met angstige of gestreste huisdieren.

Lage meldingsbereidheid overlast

Degenen die wel eens overlast van vuurwerk hebben ervaren, doen hiervan doorgaans geen melding. Het overgrote deel (83 procent) laat dit achterwege. Degenen die wel een melding of een klacht indienen (17 procent), doen dit het vaakst bij de politie of online via het (inmiddels opgeheven) Meldpunt Vuurwerkoverlast. Er worden nauwelijks meldingen gedaan bij gemeenten. De vraag is dan ook in hoeverre gemeenten zicht hebben op plekken waar veel overlast plaatsvindt. En deze vraag is relevant, omdat gemeenten op dit moment zelf bepalen of en waar er vuurwerkvrije zones komen. Ook hebben zij volgend jaar de mogelijkheid om zelf een lokaal vuurwerkverbod in te stellen voor de hele gemeente.

Meer draagvlak voor verdere beperking afsteektijden

Het afsteken van vuurwerk is alleen toegestaan op 31 december vanaf 18.00 uur 's avonds tot 1 januari 2.00 uur 's nachts. De grootste groep Nederlanders (46 procent) vindt de huidige afsteektijden prima. Niettemin is het aandeel dat pleit voor een verdere beperking van de afsteektijden gegroeid van 29 procent in 2016 naar 38 procent nu.

Handhaving verbod op handel in illegaal vuurwerk is het belangrijkste

Het belangrijkste handhavingsaspect waarop politie en andere toezichthouders zich moeten richten, is het verbod op handel in illegaal vuurwerk. Ruim een derde van de Nederlanders (36 procent) geeft hier net als vorig jaar prioriteit aan. Op plek twee en drie staan de handhaving van afsteektijden (22 procent) en het verbod op het afsteken van illegaal vuurwerk (20 procent).

Jongeren lijken komende jaarwisseling minder vaak vuurwerk af te steken

Het aandeel Nederlanders dat (waarschijnlijk) vuurwerk gaat afsteken tijdens oud en nieuw is gedaald van 19 naar 16 procent. Tegelijk is het aandeel dat 'waarschijnlijk geen' vuurwerk gaat afsteken, gestegen van 13 naar 16 procent. Deze groep sluit dus niet uit dat ze alsnog vuurwerk gaat afsteken. Dit is een aanwijzing dat er onder vuurwerkafstekers meer twijfel is of men dit jaar vuurwerk gaat afsteken. Tegelijkertijd zien we dat het aandeel van de Nederlanders dat wel eens vuurwerk afsteekt een stabiel beeld laat zien. Enige voorzichtigheid is dus geboden, namelijk in hoeverre dit voorgenomen gedrag, daadwerkelijk tot minder vuurwerk afsteken zal leiden bij de komende jaarwisseling.

De daling van het voorgenomen vuurwerk afsteken is met name zichtbaar onder jongeren (18-34 jaar). Nu zegt 32 procent van de 18-24 jarigen dat ze (waarschijnlijk) vuurwerk gaan afsteken; dit was 45 procent. Onder 25-34 jarigen is het aandeel (waarschijnlijke) vuurwerkafstekers gedaald van 28 naar 20 procent. Bij de oudere leeftijdsgroepen (35 jaar en ouder) is deze trend niet zichtbaar.

Vooraf siervuurwerk populair

Als men vuurwerk gaat afsteken, is dit vooral siervuurwerk (95 procent). Bijna de helft van de vuurwerkafstekers steekt kindervuurwerk af. Een kwart steekt knalvuurwerk af. Vrouwen (57 procent) steken vaker kindervuurwerk af dan mannen (41 procent). Mannen steken juist vaker knalvuurwerk af dan vrouwen (29 om 18 procent). Het carbidschieten leeft vooral in het noorden en oosten van het land.

Verantwoording

I&O Research voerde van donderdag 15 tot en met donderdag 22 november 2018 een online onderzoek uit naar de standpunten en ervaringen van Nederlanders met betrekking tot vuurwerk. In deze periode werkten 3.052 Nederlanders (18+) mee aan het onderzoek. I&O Research heeft vanaf 2014 een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd. Een uitgebreide onderzoeksverantwoording is opgenomen in het rapport.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

- Frank ten Doeschot (053-2005 221)
- Laurens Klein Kranenburg (053-2005 222)

*Overname uit deze publicatie is alleen toegestaan met expliciete vermelding van **I&O Research** als bron.*

1

HOOFDSTUK

Inleiding

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Binnenlands Bestuur is hét vakblad voor binnenlandse bestuurders en ambtenaren bij gemeenten, provincies, waterschappen en rijksoverheid. Binnenlands Bestuur en I&O Research onderzoeken in samenwerking hoe burgers staan tegenover actuele en maatschappelijke zaken die voor bestuurders en ambtenaren relevant zijn of kunnen worden. Dit onderzoek is de vijftiende peiling van I&O Research en Binnenlands Bestuur.

Met de jaarwisseling in zicht nemen we het afsteken van vuurwerk en het verloop van de jaarwisseling onder de loep. Ook de regelgeving rondom het afsteken van vuurwerk, en het handhaven van deze regels door politie en/of andere toezichthouders komen aan bod. Daarnaast gaan we in op de vraag hoe Nederlanders staan tegenover een (gedeeltelijk) vuurwerkverbod. Ook is er aandacht besteed aan de mate van steun voor alternatieven voor het afsteken van vuurwerk door particulieren.

1.2 Onderzoeksvragen

I&O Research heeft dit onderzoek uitgevoerd onder Nederlanders van 18 jaar en ouder met als centrale vragen:

- 1 In hoeverre zijn Nederlanders voor of tegen het afsteken van vuurwerk door particulieren en onder welke voorwaarden?
- 2 Hoe denken Nederlanders over alternatieven voor het afsteken van vuurwerk door particulieren?
- 3 Verandert het afsteekgedrag (van degenen die nu vuurwerk afsteken) door het aanbieden van alternatieven?
- 4 Hoe wordt er aangekeken tegen de regelgeving rondom het afsteken van vuurwerk, en het handhaven ervan?
- 5 In hoeverre ervaren Nederlanders overlast van (het afsteken van) vuurwerk tijdens de jaarwisseling?

1.3 Verantwoording

I&O Research voerde van donderdag 15 tot en met donderdag 22 november 2018 een online onderzoek uit naar de standpunten en ervaringen van Nederlanders met betrekking tot vuurwerk. In deze periode werkten 3.052 Nederlanders van 18 jaar en ouder mee aan het onderzoek. I&O Research heeft een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd in:

- 2014 (26-28 december 2014);
- 2015 (3-8 december 2015);
- 2016 (1-5 december 2016) en
- 2017 (16-26 november 2017).

Daar we vermoeden dat verschillen in de veldwerkperiode van invloed zijn op de uitkomsten (zgn. 'periode-effecten') is dat in de rapportage aangegeven.

Zie hoofdstuk 3 voor een nadere onderzoeksverantwoording.

2

HOOFDSTUK

Omgang met en perceptie van vuurwerk

2. Omgang met en perceptie van vuurwerk

2.1 Meer twijfel onder 'reguliere' afstekers, vooral jongeren

Net als in voorgaande jaren steken zes op de tien Nederlanders *doorgaans* geen vuurwerk af rond de jaarwisseling. Vier op de tien Nederlanders steken dus wel eens vuurwerk af, hoewel de frequentie hiervan wisselt. Een op de zeven Nederlanders (15 procent) zegt dit 'meestal' of 'altijd' tijdens de jaarwisseling te doen. Dat is iets lager dan vorig jaar, toen 17 procent behoorde tot de 'reguliere' vuurwerkafstekers.

Tabel 3.1

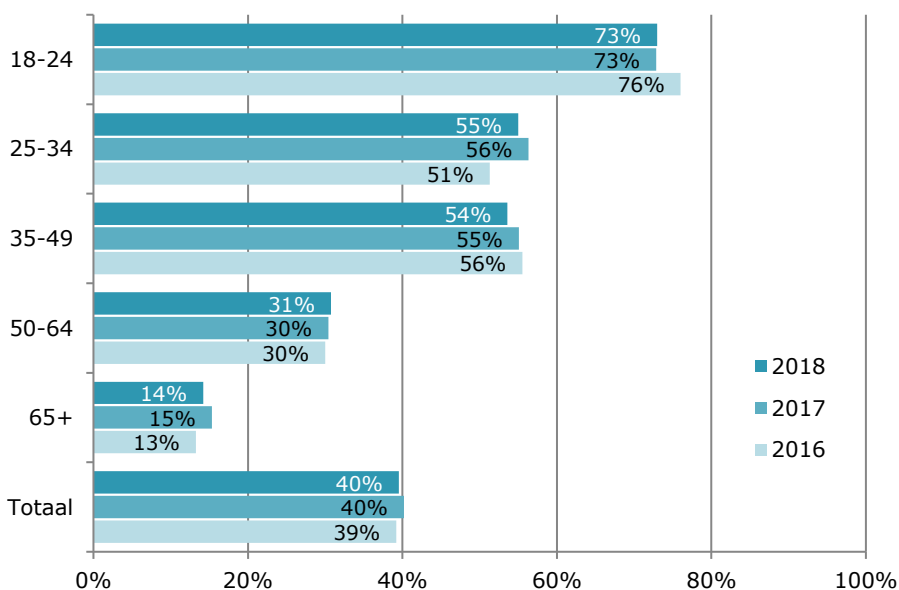
Steekt u doorgaans vuurwerk af rond de jaarwisseling?

	2016	2017	2018
Ja, altijd	7%	8%	7%
Ja, meestal wel	10%	9%	8%
Het ene jaar wel, het andere niet	8%	8%	9%
Een enkele keer	15%	15%	16%
Nooit	61%	60%	60%
TOTAAL	100%	100%	100%

Het afsteken van vuurwerk is onder 50-minners net als in eerdere jaren beduidend populairder dan onder ouderen. Bijna driekwart van de jongeren tussen 18 en 24 jaar en ruim de helft van de 25-49 jarigen steekt wel eens vuurwerk af. Onder de 50-64 jarigen is dit 31 procent en onder 65-plussers 14 procent. Deze percentages zijn niet noemenswaardig veranderd ten opzichte van vorig jaar (figuur 3.1). Mannen (48 procent) steken naar verhouding vaker vuurwerk af dan vrouwen (32 procent). Ook dit beeld is ongewijzigd in vergelijking met 2017.

Figuur 3.1

Aandeel Nederlanders dat 'wel eens' vuurwerk afsteekt rond de jaarwisseling (naar leeftijd)¹

¹ 'Wel eens' is een samenvoeging van categorie 1 (altijd) tot en met categorie 4 (een enkele keer).

Dit jaar mogelijk lichte daling van vuurwerk afsteken

Ook als we kijken naar de vraag of mensen *dit jaar* vuurwerk gaan afsteken, zien we een lichte daling van de (waarschijnlijke) vuurwerkafstekers. Het aandeel Nederlanders dat (waarschijnlijk) vuurwerk gaat afsteken tijdens oud en nieuw is gedaald van 19 naar 16 procent (tabel 3.2). Tegelijk is het aandeel dat 'waarschijnlijk geen' vuurwerk gaat afsteken, gestegen van 13 naar 16 procent. Deze groep sluit dus niet uit dat ze alsnog vuurwerk gaat afsteken. Dit is een aanwijzing dat er onder vuurwerkafstekers meer twijfel is of men dit jaar vuurwerk gaat afsteken.

Jongeren gaan minder vaak vuurwerk afsteken

De daling van het zelf vuurwerk afsteken is met name zichtbaar onder jongeren (18-34 jaar). Nu zegt 32 procent van de 18-24 jarigen dat ze (waarschijnlijk) vuurwerk gaan afsteken; dit was 45 procent. Onder 25-34 jarigen is het aandeel (waarschijnlijke) vuurwerkafstekers gedaald van 28 naar 20 procent (figuur 3.2). Bij de oudere leeftijdsgroepen (35 jaar en ouder) is deze trend niet zichtbaar. Bij de jongste vuurwerkafstekers (18-24 jarigen) is in het afgelopen jaar vooral het aandeel dat waarschijnlijk geen vuurwerk gaat afsteken, gestegen (van 18 naar 30 procent). Bij de wat oudere vuurwerkafstekers (25-34 jaar) is het vooral het aandeel 'zeker niet' toegenomen (van 45 naar 51 procent). Tegelijkertijd zien we dat het aandeel van de Nederlanders dat wel eens vuurwerk afsteekt een stabiel beeld laat zien. Enige voorzichtigheid is dus geboden, namelijk in hoeverre dit voorgenomen gedrag, daadwerkelijk tot minder vuurwerk afsteken zal leiden bij de komende jaarwisseling.

Tabel 3.2

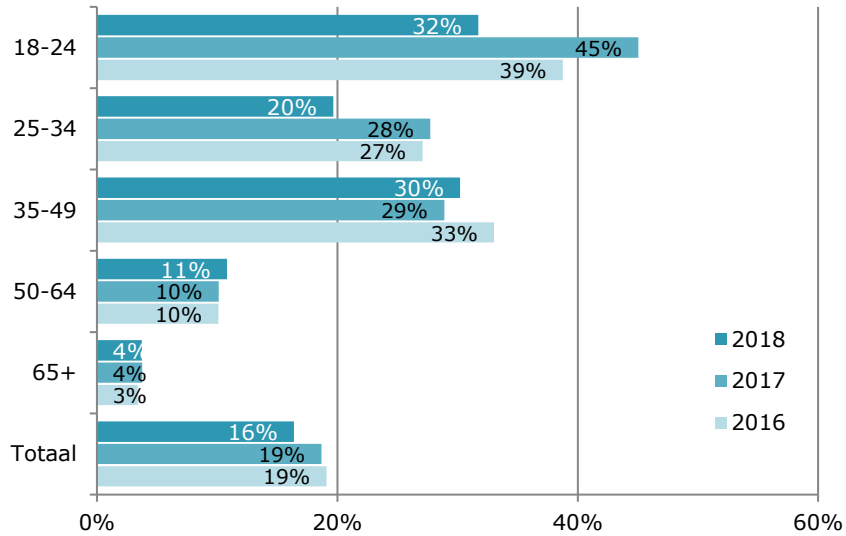
Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling?

	2016		2017		2018	
Ja, zeker wel	7%	Steekt vuurwerk af:	8%	Steekt vuurwerk af:	6%	Steekt vuurwerk af:
Waarschijnlijk wel	12%	19%	11%	19%	10%	16%
Waarschijnlijk niet	16%		13%		16%	
Zeker niet	63%		63%		64%	
Weet ik (nog) niet	2%		5%		4%	
TOTAAL	100%		100%		100%	

Figuur 3.2

Aandeel Nederlanders dat 'zeker' of 'waarschijnlijk' vuurwerk gaat afsteken bij de komende jaarwisseling (%)

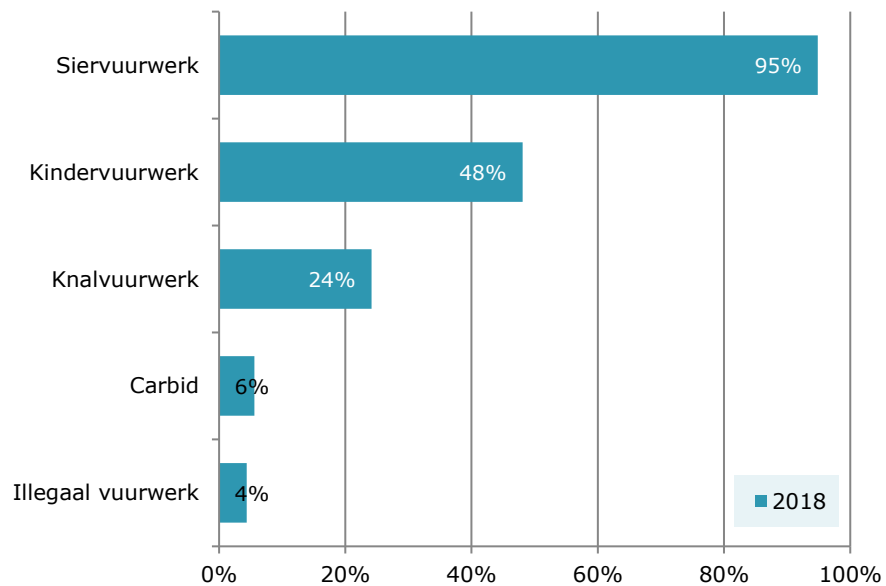

Vooraf siervuurwerk populair

Als men vuurwerk gaat afsteken, is dit vooral siervuurwerk (95 procent). Ongeveer de helft van de vuurwerkafstekers steekt kindervuurwerk af (figuur 3.3). Een kwart steekt knalvuurwerk af. Vrouwen (57 procent) steken vaker kindervuurwerk af dan mannen (41 procent). Mannen steken juist vaker knalvuurwerk af dan vrouwen (29 om 18 procent). Het carbidschieten leeft vooral in het noorden en oosten van het land.

Figuur 3.3

Welke van de volgende soorten vuurwerk gaat u afsteken? (% van vuurwerkafstekers, meerdere antwoorden mogelijk, n=500)

2.2 Afsteektijden

Meer draagvlak voor verdere beperking afsteektijden

Het afsteken van vuurwerk is alleen toegestaan op 31 december vanaf 18.00 uur 's avonds tot 1 januari 2.00 uur 's nachts. De grootste groep Nederlanders (46 procent) vindt de huidige afsteektijden prima. Niettemin is het aandeel dat pleit voor een verdere beperking van de afsteektijden gegroeid van 29 procent in 2016 naar 38 procent nu. Deze stijging doet zich met name voor onder niet-vuurwerkafstekers. In deze groep houden beide meningen elkaar nu vrijwel in balans (42 procent).

De volwassen vuurwerkafstekers² zijn over het algemeen tevreden (63 procent) over het huidige afsteekregime; een kleine groep (14 procent) zou eerder willen beginnen met afsteken. We hebben geen onderzoek gedaan naar de mening van kinderen en jongeren hierover.

Tabel 3.3

Welke uitspraak past het best bij uw mening over de afsteektijden?

	TOTAAL			VUURWERKAFSTEKERS ³			NIET-VUURWERKAFSTEKERS		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Afsteektijden moeten verder beperkt worden	29%	33%	38%	12%	12%	16%	33%	38%	42%
Afsteektijden zijn prima zo	47%	43%	46%	60%	57%	63%	44%	39%	42%
Afsteektijden moeten verruimd worden (eerder beginnen)	7%	6%	5%	19%	19%	14%	4%	3%	3%
Het maakt mij niets uit	7%	7%	5%	5%	7%	6%	7%	6%	4%
Anders*	8%	10%	6%	2%	3%	1%	10%	11%	7%
Weet ik niet	2%	2%	1%	2%	0%	0%	2%	2%	1%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* In deze categorie wordt vaak gepleit voor een particulier vuurwerkverbod.

Volgens twee derde wordt er regelmatig vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden

We hebben ook gevraagd in hoeverre mensen in de buurt zich houden aan de wettelijke afsteektijden. Volgens twee derde van de Nederlanders wordt er regelmatig tot vaak vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden (tabel 3.4). Ook zes op de tien vuurwerkafstekers zien dat dit in de praktijk gebeurt. Aan hen is niet gevraagd of zij zich zelf aan de afsteektijden houden.

Tabel 3.4

In hoeverre houden mensen in uw buurt zich aan deze afsteektijden?

	TOTAAL	VUURWERKAFSTEKERS	NIET-VUURWERKAFSTEKERS
Er wordt (bijna) geen vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden.	6%	7%	5%
Er wordt af en toe vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden.	24%	32%	22%
Er wordt regelmatig vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden.	35%	35%	35%
Er wordt vaak vuurwerk afgestoken buiten de toegestane afsteektijden.	31%	24%	33%
Weet ik niet	4%	2%	5%
TOTAAL	100%	100%	100%

² Degenen die 'zeker' of 'waarschijnlijk' vuurwerk gaan afsteken tijdens de jaarwisseling.

³ Idem.

Volgens de meeste Nederlanders worden de afsteektijden niet of beperkt gehandhaafd. Ruim een derde weet niet of er controle is op de afsteektijden door politie en andere toezichthouders. Ook bij de vuurwerkafstekers is het beeld dat de handhaving van afsteektijden beperkt is. De (verwachte) handhaving is volgens deze groep minder intensief dan vorig jaar (tabel 3.5).

Tabel 3.5

In hoeverre worden afsteektijden in de buurt gehandhaafd?

	TOTAAL			VUURWERKAFSTEKERS			NIET-VUURWERKAFSTEKERS		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Intensief	3%	3%	2%	5%	6%	3%	2%	2%	2%
Beperkt	22%	22%	19%	31%	33%	27%	20%	20%	18%
Niet	44%	44%	44%	37%	37%	40%	45%	45%	44%
Weet ik niet	32%	31%	35%	26%	25%	29%	33%	32%	36%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Iets meer draagvlak voor strengere handhaving afsteektijden

Hoewel de handhaving in de perceptie van buurtbewoners beperkt is, bestaat er wel behoefte aan een strengere controle. Ruim zes op de tien Nederlanders (64 procent) zijn vóór strengere handhaving van de afsteektijden. Dit aandeel is licht gegroeid ten opzichte van vorige jaren, toen 61 procent hier voorstander van was. Ook onder vuurwerkafstekers is het draagvlak voor een strengere handhaving in het afgelopen jaar gegroeid (van 34% naar 39%).

Het idee om de afsteektijden strenger te handhaven kan op brede steun rekenen onder verschillende kiezersgroepen. Kiezers van 50 Plus (77%), SP (74%), Partij voor de Dieren (71%), GroenLinks (71%) en ChristenUnie (70%) zijn hiervan het vaakst voorstander. Het draagvlak is verhoudingsgewijs het kleinst onder VVD-kiezers (50%).

Tabel 3.6

En wat zou u willen met betrekking tot de handhaving van de afsteektijden?

	TOTAAL			VUURWERKAFSTEKERS			NIET-VUURWERKAFSTEKERS		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
De handhaving zou strenger mogen	61%	61%	64%	37%	34%	39%	66%	68%	69%
De handhaving is voldoende	20%	18%	17%	35%	31%	28%	16%	15%	15%
De handhaving mag minder streng	4%	5%	4%	13%	16%	15%	2%	3%	2%
Maakt mij niet uit	9%	10%	9%	11%	15%	16%	9%	8%	8%
Weet ik niet	6%	6%	5%	5%	3%	2%	6%	7%	6%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.3 Vuurwerkvrije zones

Volgens acht procent van de Nederlanders is er dit jaar een vuurwerkvrije zone in de gemeente (2017: 6%). Opvallend is echter dat bijna de helft van de inwoners niet weet of er vuurwerkvrije zones zijn aangewezen. Dit was ook in eerdere jaren het geval (tabel 3.7).

Tabel 3.7

Zijn er in uw gemeente ook plekken aangewezen waar vuurwerk afsteken verboden is?

(meerdere antwoorden mogelijk)

	2015	2016	2017	2018
Ja, vorig jaar	6%	11%	12%	12%
Ja, dit jaar	6%	6%	6%	8%
Nee	45%	35%	35%	39%
Weet niet	46%	53%	52%	47%

In hoeverre houden mensen zich aan het vuurwerkverbod in deze zones? Deze vraag is sinds 2016 voorgelegd aan mensen die in hun gemeente te maken hebben (of vorig jaar te maken hadden) met een vuurwerkvrije zone. Ruim vier op de tien inwoners (43 procent) zeggen dat er minder vuurwerk wordt afgestoken dan voorheen; ruim een op de vijf (22 procent) merkt dat er op deze plekken (vrijwel) geen vuurwerk meer wordt afgestoken (tabel 3.8). Ditzelfde beeld zagen we min of meer in 2016 en 2017, toen er volgens 47 procent een reductie van het afsteekgedrag was (vanwege de kleinere aantallen zijn de onzekerheidsmarges groter).

De groep die geen zicht heeft op de eventuele verandering in het afsteekgedrag (47 procent) zal voornamelijk bestaan uit bewoners die verder weg wonen van een vuurwerkvrije zone.

Tabel 3.8

In hoeverre houden mensen zich aan het verbod op vuurwerk in vuurwerkvrije zones?

(alleen inwoners van gemeenten met een vuurwerkvrije zone)

	2016 (N=305)	2017 (N=432)	2018 (N=410)
Er wordt (bijna) geen vuurwerk meer afgestoken in deze zones.	24%	27%	22%
Er wordt af en toe vuurwerk afgestoken, maar wel minder dan voorheen.	23%	19%	21%
In de vuurwerkvrije zones wordt evenveel vuurwerk afgestoken als voorheen.	5%	8%	8%
In de vuurwerkvrije zones wordt meer vuurwerk afgestoken dan voor het verbod.	2%	0%	2%
Weet ik niet	46%	45%	47%
TOTAAL	100%	100%	100%

Geen intensievere handhaving vuurwerkvrije zones volgens bewoners

De handhaving van vuurwerkvrije zones lijkt in de perceptie van bewoners niet aan intensiteit te hebben gewonnen in het afgelopen jaar. Circa een op de acht bewoners merkt net als in 2017 dat er intensief wordt gehandhaafd. Niettemin is er ook veel onduidelijkheid: ruim de helft van de inwoners weet niet of de vuurwerkvrije zones worden gehandhaafd (tabel 3.9).

Tabel 3.9

In hoeverre worden de vuurwerkvrije zones gehandhaafd?

(alleen inwoners van gemeenten met een vuurwerkvrije zone)

	2016 (N=305)	2017 (N=432)	2018 (N=410)
Intensief	16%	12%	12%
Beperkt	23%	27%	23%
Niet	14%	12%	9%
Weet ik niet	47%	49%	56%
TOTAAL	100%	100%	100%

Meer onverschilligheid ten aanzien van handhaving in vuurwerkvrije zones

Voor de helft (49 procent) van de bewoners zou het vuurwerkverbod in deze zones strenger mogen worden gehandhaafd. Dit is iets lager dan in eerdere jaren. Een op de vijf bewoners vindt het huidige niveau van handhaving voldoende. Wat verder opvalt, is dat de groep die het niet weet, is gestegen van 13 procent in 2016 naar 22 procent in 2018 (tabel 3.10).

Tabel 3.10

En wat zou u willen met betrekking tot de handhaving van de vuurwerkvrije zones?

(alleen inwoners van gemeenten met een vuurwerkvrije zone)

	2016 (N=305)	2017 (N=432)	2018 (N=410)
De handhaving zou strenger mogen	53%	53%	49%
De handhaving is voldoende	26%	19%	20%
De handhaving mag minder streng	2%	4%	2%
Maakt mij niet uit	7%	6%	6%
Weet ik niet	13%	17%	22%
TOTAAL	100%	100%	100%

Sinds 2014 hebben we bewoners gevraagd naar hun mening over de vuurwerkvrije zones in hun gemeente. Daaruit komt een stabiele trend naar voren. Steeds geven circa zeven op de tien bewoners aan hier blij mee te zijn. De groep die het niets uitmaakt, schommelt in deze jaren tussen 15 en 21 procent (tabel 3.11).

Het draagvlak blijkt ook uit de vraag of het aantal vuurwerkvrije zones voldoende is: ruim de helft (55%) wil meer vuurwerkvrije plekken, tegen 48 procent in 2016 (tabel 3.12). In gemeenten waar geen vuurwerkvrije zone is, zou 48 procent graag een of meer vuurwerkvrije zones gerealiseerd zien. Dit is niet veranderd ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 3.11

Welke uitspraak past het best bij uw mening over de vuurwerkvrije zones in uw gemeente?

(alleen inwoners van gemeenten met een vuurwerkvrije zone)

	2014 (N=487)	2015 (N=229)	2016 (N=305)	2017 (N=432)	2018 (N=410)
Ik ben daar blij mee	72%	72%	69%	69%	71%
Ik ben daar niet blij mee	3%	5%	2%	5%	4%
Het maakt mij niets uit	17%	15%	21%	15%	15%
Anders	8%	8%	6%	8%	9%
Weet ik niet	1%	0%	2%	2%	1%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 3.12

Houding ten aanzien van vuurwerkvrije zones in de eigen gemeente

	MET VUURWERKVRIJE ZONE			ZONDER VUURWERKVRIJE ZONE		
	2016 (N=305)	2017 (N=432)	2018 (N=410)	2016 (N=2.214)	2017 (N=2.907)	2018 (N=2.642)
Er moeten (meer) vuurwerkvrije zones komen	48%	53%	55%	47%	48%	48%
De vuurwerkvrije zones zijn prima zo	32%	27%	27%	-	-	-
Er moeten minder vuurwerkvrije zones komen	3%	3%	4%	-	-	-
Er zijn geen vuurwerkvrije zones nodig	-	-	-	18%	18%	16%
Het maakt mij niets uit	9%	8%	7%	20%	18%	19%
Anders	6%	6%	6%	9%	9%	10%
Weet ik niet	2%	4%	2%	5%	7%	7%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Vrijwillige vuurwerkvrije zones?

In sommige gemeenten wordt overwogen om de bestaande vuurwerkvrije zones af te schaffen. Hiervoor in de plaats komen vuurwerkvrije zones op vrijwillige basis. Er geldt geen verbod, maar er wordt wel met borden aangegeven dat vuurwerk afsteken niet gewenst is. Ook zouden buurtbewoners elkaar en anderen corrigeren.⁴

Verdere afname animo voor vrijwillige vuurwerkvrije zones

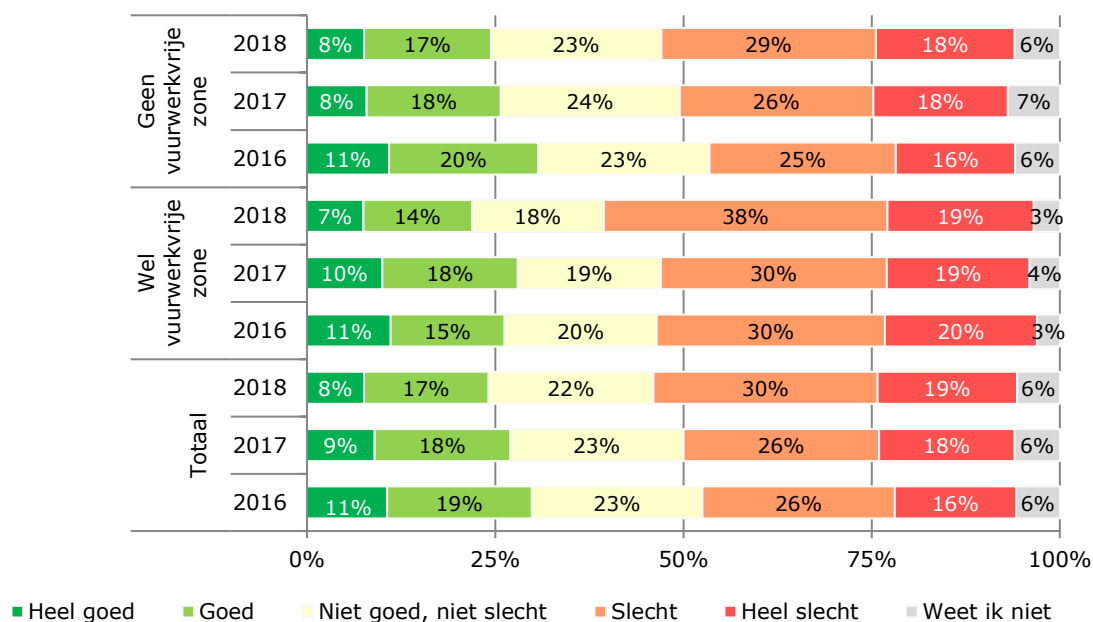
Gevraagd naar hun mening over deze 'vrijwillige' vuurwerkvrije zones zijn Nederlanders net als in eerdere jaren per saldo tegen dit idee. Hiermee wordt bedoeld dat er meer tegenstanders dan voorstanders zijn. De animo voor dit plan is in vergelijking met vorig jaar verder afgenomen, met name onder inwoners van gemeenten met een vuurwerkvrije zone.

Een kwart van de Nederlanders vindt vrijwillige vuurwerkvrije zones een (heel) goed idee, twee op de tien staan hier neutraal tegenover en de helft (49%) vindt het een (heel) slecht idee (figuur 3.4). In 2016 was de verhouding tussen voor- en tegenstanders: 30 procent *voor* en 42 procent *tegen*.

⁴ Deze toelichting is gegeven aan respondenten, voordat zij hun mening konden geven over 'vrijwillige' vuurwerkvrije zones.

Figuur 3.4

Wat vindt u van 'vrijwillige' vuurwerkvrije zones?

2.4 Illegaal vuurwerk

Ruim een derde van de Nederlanders (35 procent) denkt dat het verbod op illegaal vuurwerk in enige mate wordt gehandhaafd. Vuurwerkafstekers merken hier verhoudingsgewijs iets vaker van (48 procent). Dit beeld is sinds 2016 onveranderd.

Tabel 3.13

In hoeverre wordt het verbod op illegaal vuurwerk gehandhaafd?

	TOTAAL			VUURWERKAFSTEKERS			NIET-VUURWERKAFSTEKERS		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Intensief	6%	5%	6%	6%	8%	9%	6%	4%	5%
Beperkt	28%	32%	29%	37%	39%	39%	26%	30%	27%
Niet	16%	23%	14%	16%	22%	13%	16%	23%	14%
Weet ik niet	50%	41%	51%	40%	31%	39%	52%	43%	53%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Veel steun voor strengere handhaving op illegaal vuurwerk

Net als in eerdere jaren is er veel steun voor strengere handhaving van het verbod op illegaal vuurwerk. Driekwart van de Nederlanders is voorstander van het strenger handhaven van dit verbod. Voor een op de acht Nederlanders is het huidige handavingsregime voldoende. Het draagvlak voor dit voorstel is, na een kleine piek in 2017, terug op het niveau van 2016 (tabel 3.14).

Tabel 3.14

En wat zou u willen met betrekking tot de handhaving van het verbod op illegaal vuurwerk?

	TOTAAL			VUURWERKAFSTEKERS			NIET-VUURWERKAFSTEKERS		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
De handhaving zou strenger mogen	72%	77%	74%	54%	63%	56%	77%	80%	78%
De handhaving is voldoende	13%	10%	12%	26%	21%	25%	10%	8%	10%
De handhaving mag minder streng	2%	2%	1%	5%	6%	3%	1%	1%	1%
Maakt mij niet uit	5%	3%	4%	7%	6%	9%	5%	3%	3%
Weet ik niet	7%	7%	8%	7%	4%	7%	7%	8%	9%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

74%

vindt dat het verbod op illegaal vuurwerk strenger mag worden gehandhaafd.

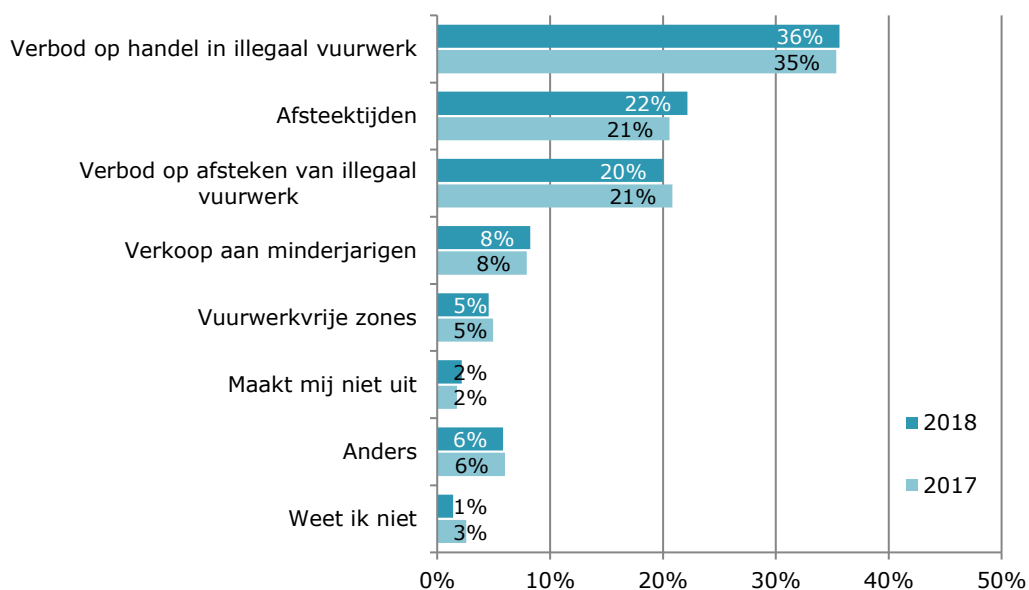
2.5 Houding ten aanzien van vuurwerk

Handhaving verbod op handel in illegaal vuurwerk is het belangrijkste

Het belangrijkste handhavingsaspect waarop politie en andere toezichthouders zich moeten richten, is het verbod op handel in illegaal vuurwerk. Ruim een derde van de Nederlanders (36 procent) geeft hier net als vorig jaar prioriteit aan. Op plek twee en drie staan de handhaving van afsteektijden (22 procent) en het verbod op het afsteken van illegaal vuurwerk (20 procent). Ook in 2016 stond het verbod op illegaal vuurwerk op nummer één (45 procent).⁵

Figuur 3.5

Wat is volgens u het belangrijkste vuurwerkonderwerp waarop de politie en/of andere toezichthouders moeten handhaven?

⁵ In de vragenlijst van 2016 was dit één item. In 2017 is ervoor gekozen om dit item op te splitsen in 'verbod op handel in illegaal vuurwerk' en 'verbod op afsteken van illegaal vuurwerk'.

Meerderheid voorstander van vuurwerkverbod in combinatie met centrale vuurwerkshow

Een algemeen vuurwerkverbod voor particulieren kan rekenen op de steun van 48 procent van de Nederlanders. Dit beeld is sinds 2015 stabiel, met uitzondering van een kleine daling in 2016 (figuur 3.6). Als een algemeen verbod wordt gecombineerd met een vuurwerkshow op een centrale plaats in de gemeente komt het aandeel voorstanders uit op een meerderheid van 55 procent. In de gehele periode (uitgezonderd 2016) was hier een nipte meerderheid voor te vinden. De steun voor vuurwerkvrije zones is sinds 2015 onverminderd groot (70 procent of meer).

Links-rechtstegenstelling zichtbaar in mening over vuurwerkverbod

Wel zien we dat de mening over een particulier vuurwerkverbod sterk wordt beïnvloed door partijvoorkeur. kiezers van linkse partijen (Partij voor de Dieren, GroenLinks en SP) zijn per saldo voorstander van een vuurwerkverbod voor particulieren. Ook kiezers van de christelijke partijen CU en SGP zijn per saldo voor een verbod. PvdA'ers en D66'ers zijn verdeeld.

Ter rechterzijde is men overwegend tegen een particulier vuurwerkverbod: CDA (63% tegen), VVD (61%), Forum voor Democratie (59%) en PVV (53%). Ook een nipte meerderheid van 50 Plus-stemmers (53%) is tegen een verbod.

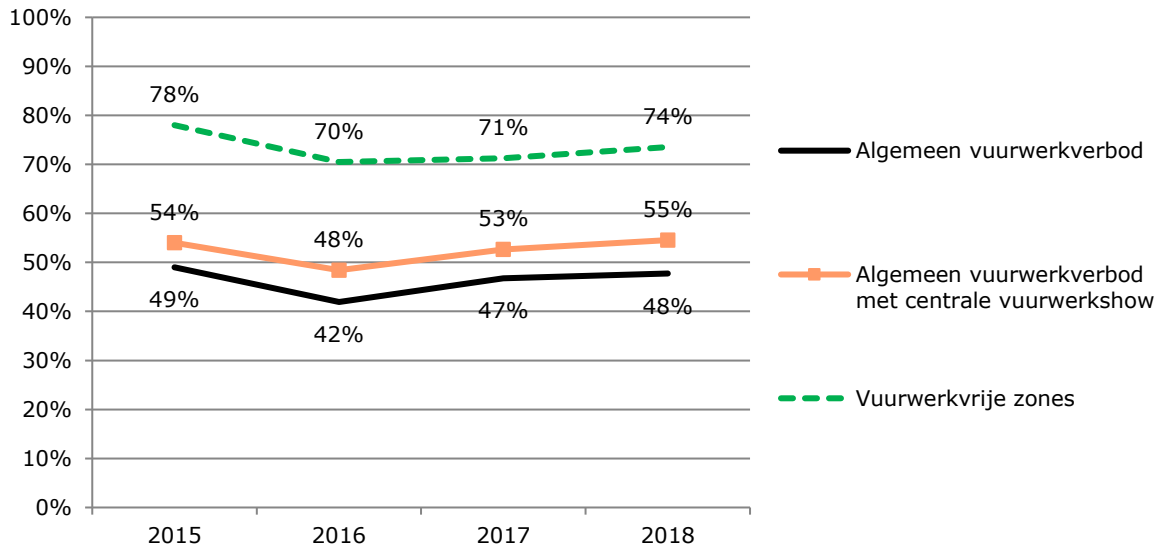
Vuurwerktraditie leeft

Met de stelling 'Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden' is 58 procent van de Nederlanders het eens, net als in 2017 (figuur 3.7). Met name kiezers van het CDA (76%), VVD (69%), PVV (67%), 50 Plus (67%) en Forum voor Democratie (64%) kunnen zich hierin vinden (tabel 3.15).

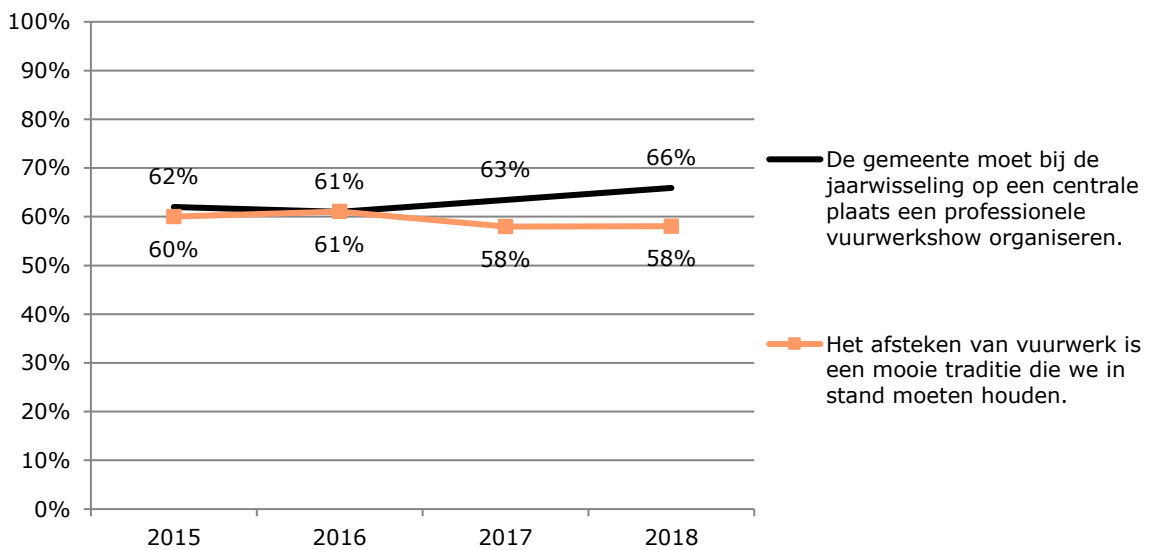
Figuur 3.6

Steun voor vuurwerkverbod en vuurwerkvrije zones (% (helemaal) mee eens)⁶

Figuur 3.7

Steun voor centrale vuurwerkshow en vuurwerktraditie (% (helemaal) mee eens)⁷

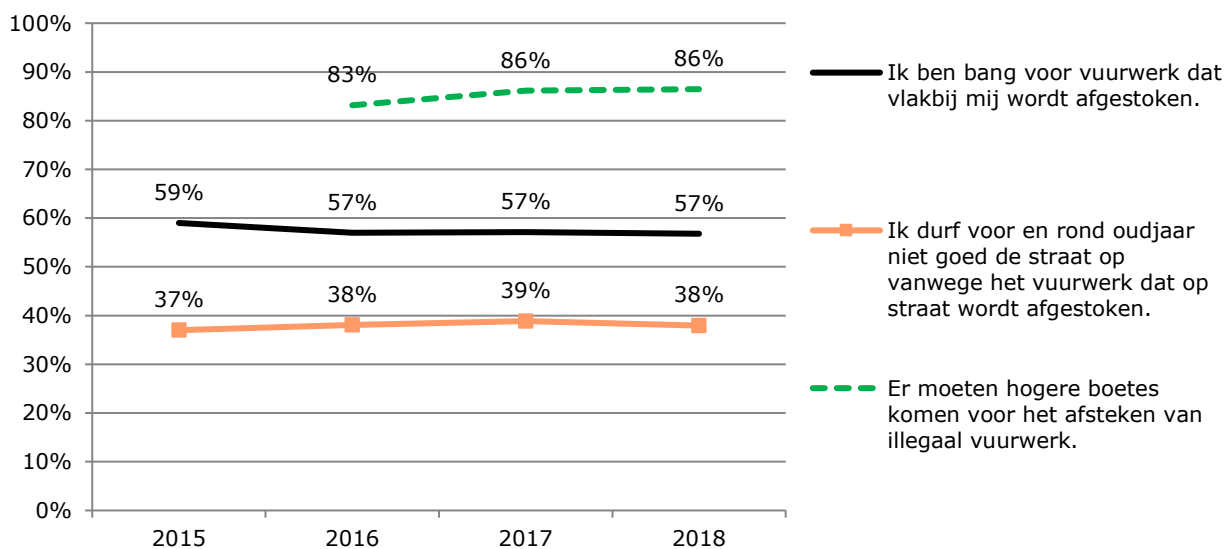

⁶ De periode van afname van de vragenlijst is door de jaren heen wat naar voren geschoven. Daardoor is een klein tijdseffect niet uit te sluiten.

⁷ Idem als 7.

Figuur 3.8

Angst voor vuurwerk en boetes op afsteken illegaal vuurwerk (% (helemaal) mee eens)⁸

Tabel 3.15

Houding ten aanzien van vuurwerkverbod en andere alternatieven, naar huidige politieke voorkeur (% eens)

VVD	PVV	CDA	D66	GL	SP	PVDA	CU	PVDD	50+	SGP	FVD	TOTAAL
Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden.												
38	46	34	50	60	55	47	58	64	47	60	36	48
Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden, in plaats daarvan moet er op een centrale plaats bij de jaarwisseling een professionele vuurwerkshow worden georganiseerd.												
47	50	43	63	69	61	54	60	67	50	57	43	55
De gemeente moet vuurwerk op bepaalde plaatsen verbieden (vuurwerkvrije zones).												
67	75	72	76	83	77	73	78	81	75	87	58	74
De gemeente moet bij de jaarwisseling op een centrale plaats een professionele vuurwerkshow organiseren.												
59	60	57	76	80	71	61	70	76	57	61	54	66
Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden.												
69	67	76	54	40	52	57	47	38	67	40	64	58
Ik ben bang voor vuurwerk dat vlakbij mij wordt afgestoken.												
46	56	47	58	67	62	58	64	72	61	61	44	57
Ik durf voor en rond oudjaar niet goed de straat op vanwege het vuurwerk dat op straat wordt afgestoken.												
27	36	32	33	43	49	43	45	55	45	37	31	38
Er moeten hogere boetes komen voor het afsteken van illegaal vuurwerk.												
88	80	87	86	89	91	86	91	84	93	91	78	86

⁸ Idem als 7.

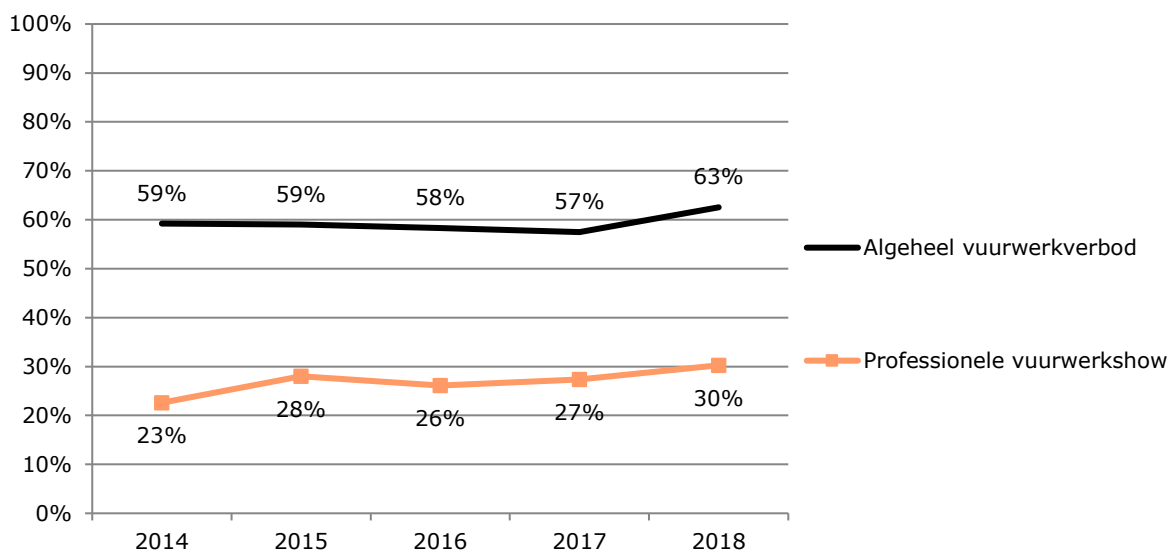
Vuurwerkverbod weerhoudt mensen vaker van zelf vuurwerk afsteken

Hoe reageren vuurwerkafstekers als er een particulier vuurwerkverbod wordt ingevoerd? Ruim zes op de tien vuurwerkafstekers (63%) zouden in deze situatie (waarschijnlijk) stoppen met zelf vuurwerk afsteken. Dit aandeel is gegroeid ten opzichte van 2017, toen 57 procent zou stoppen. Niettemin geven drie op de tien vuurwerkafstekers (29%) aan dat ze (zeker) niet zouden stoppen met vuurwerk afsteken. Een op de tien weet het nog niet.

Als er een professionele vuurwerkshow wordt georganiseerd (zonder verbod) zouden drie op de tien Nederlanders stoppen met zelf vuurwerk afsteken. Dit beeld is door de jaren heen niet wezenlijk veranderd (figuur 3.9).

Figuur 3.9

Vuurwerkafstekers: zelf stoppen met vuurwerk afsteken bij alternatieven? (% zeker of waarschijnlijk wel)

2.6 Afsteekverbod knalvuurwerk en vuurpijlen

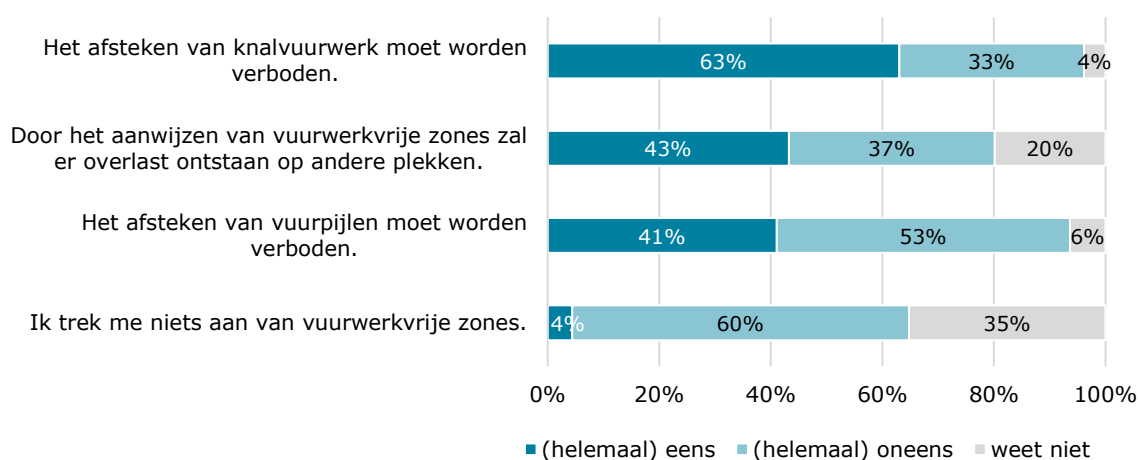
Er zijn diverse maatregelen die de overlast van vuurwerk kunnen inperken. De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) adviseerde eind 2017 om een verbod in te stellen op knalvuurwerk en vuurpijlen. Dit type vuurwerk zorgt voor de meeste overlast en het meeste letsel.

Een meerderheid van de Nederlanders (63%) is vóór het verbieden van knalvuurwerk. Voor een verbod op vuurpijlen bestaat echter geen meerderheid: 41 procent is voor, 53 procent is tegen (figuur 3.10).

Van alle Nederlanders zou 4 procent zich niets aantrekken van vuurwerkvrije zones. Onder vuurwerkafstekers is dit 11 procent. Het valt echter niet uit te sluiten dat een deel van de respondenten een sociaal wenselijk antwoord heeft gegeven.

Figuur 3.10

Steun voor diverse maatregelen en aanpassingen gedrag (%)

Helft Nederlanders staat negatief tegenover kabinetsbesluit om geen verbod in te stellen

Het kabinet heeft vooralsnog besloten om de aanbevelingen van de OVV niet over te nemen en dus geen verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen in te stellen.

Een kwart van de Nederlanders staat (overwegend) positief tegenover het kabinetsbesluit om geen verbod in te stellen. Bijna de helft van de Nederlanders (49%) staat hier (overwegend) negatief tegenover. Onder vuurwerkafstekers is men in meerderheid positief over dit besluit (tabel 3.16).

Tabel 3.16

Hoe beoordeelt u het kabinetsbesluit om geen verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen in te stellen?

	TOTAAL	VUURWERKAFSTEKERS	NIET-VUURWERKAFSTEKERS
Zeer positief	10%	29%	7%
Overwegend positief	16%	28%	14%
Niet positief, niet negatief	21%	23%	20%
Overwegend negatief	22%	10%	25%
Zeer negatief	27%	8%	31%
Weet niet / geen mening	3%	2%	3%
TOTAAL	100%	100%	100%

Waarom geen verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen?

Voorstanders van het kabinetsbesluit vinden het 'betuttelend' als er een verbod komt op knalvuurwerk en vuurpijlen. Ook wijzen zij erop dat het slechts één keer per jaar is toegestaan. Verder zouden er volgens hen geen problemen ontstaan bij 'normaal gebruik'. Ook hechten sommigen aan het afsteken van vuurwerk als traditie. Daarnaast wordt betwijfeld of zo'n verbod effectief kan worden gehandhaafd; het zou mogelijk illegale handel in de hand werken.

Enkele citaten die dit illustreren:

- "Eén keer per jaar! Iedereen die daar een probleem mee heeft, heeft op dat moment even pech!"
- "Als alle Nederlandse tradities verboden worden, gaat onze Nederlandse identiteit naar de knoppen."
- "Hou eens op met "het volk" te betuttelen wat ze wel en niet mogen."
- "Overheid moet zich met belangrijke zaken bezighouden en niet met de tradities van de burger."
- "Wie gaat dit handhaven? Er is nu al veel te weinig politie."
- "Besluit moet ook gehandhaafd worden. Dat is onmogelijk uit te voeren. Vuurwerk is gemakkelijk verkrijgbaar, vooral in grensgemeenten. Daarnaast duikt de handel de illegaliteit in."

Waarom wel een verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen?

Tegenstanders van knalvuurwerk en vuurpijlen vinden dat dit type vuurwerk moet worden verboden uit milieu- en veiligheidsoogpunt. Daarnaast hebben zowel mensen als dieren er hinder van. Verder verwijt men het kabinet een gebrek aan daadkracht, zeker nu er een advies van de OVV op tafel ligt. Zoals uit figuur 3.10 al bleek, hebben mensen met name moeite met knalvuurwerk.

Ter illustratie enkele citaten:

- "Dit kabinet durft geen leiderschap te tonen en trekt zich overal met de handen vanaf!"
- "Een keer duidelijk verbieden. Prima en dan zoeken naar alternatieven, die ook beter zijn voor het milieu en veiliger voor de mens. Laserlichtshow?"
- "Er gebeuren zoveel ongelukken met het gooien van rotjes en pijlen. Dat kan vermeden worden door het te verbieden."
- "Gezien de overlast voor dieren en de ongelukken die elk jaar weer gebeuren, begrijp ik niet dat dit vuurwerk nog steeds verkocht mag worden."
- "Siervuurwerk is mooi en blijft beperkt binnen afsteektijd, maar knalvuurwerk wordt vaak ondoordacht weggegooid en wordt steeds luider en krachtiger."
- "Wederom een antwoord van het kabinet dat laat zien dat ze niet daadkrachtig kunnen optreden bij een probleem."

Helpt Nederlanders vindt dat kabinet knalvuurwerk en vuurpijlen alsnog moet verbieden

Op de vraag wat het kabinet moet doen, zegt de helft van de Nederlanders dat het kabinet alsnog het afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen moet verbieden (tabel 3.17). Een derde is van mening dat het kabinet moet vasthouden aan zijn besluit (geen verbod). Een op de zes Nederlanders weet het niet of heeft geen uitgesproken mening.

Tabel 3.17

Wat vindt u dat het kabinet moet doen?

	TOTAAL	VUURWERKAFSTEKERS	NIET-VUURWERKAFSTEKERS
Het kabinet moet vasthouden aan zijn besluit (geen verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen).	33%	66%	27%
Het kabinet moet alsnog het afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen verbieden.	50%	22%	56%
Weet niet / geen mening	16%	13%	17%
TOTAAL	100%	100%	100%

2.7 Lokaal vuurwerkverbod

In de discussie rond het verbieden van vuurwerk is ook geopperd om gemeenten de mogelijkheid te geven een lokaal vuurwerkverbod (voor de gehele gemeente) in te stellen. Dit zou vanaf de jaarwisseling in 2019 mogelijk moeten zijn.⁹ Ruim de helft van de Nederlanders is (overwegend) voor een lokaal vuurwerkverbod. Een derde is hierop tegen (tabel 3.18). Van de vuurwerkafstekers is bijna twee derde tegen.

Tabel 3.18

Bent u voor of tegen een lokaal vuurwerkverbod in uw eigen gemeente?

	TOTAAL	VUURWERKAFSTEKERS	NIET-VUURWERKAFSTEKERS
Sterk voor	34%	9%	39%
Enigszins voor	24%	22%	25%
Enigszins tegen	16%	22%	15%
Sterk tegen	18%	41%	13%
Weet niet / geen mening	8%	6%	9%
TOTAAL	100%	100%	100%

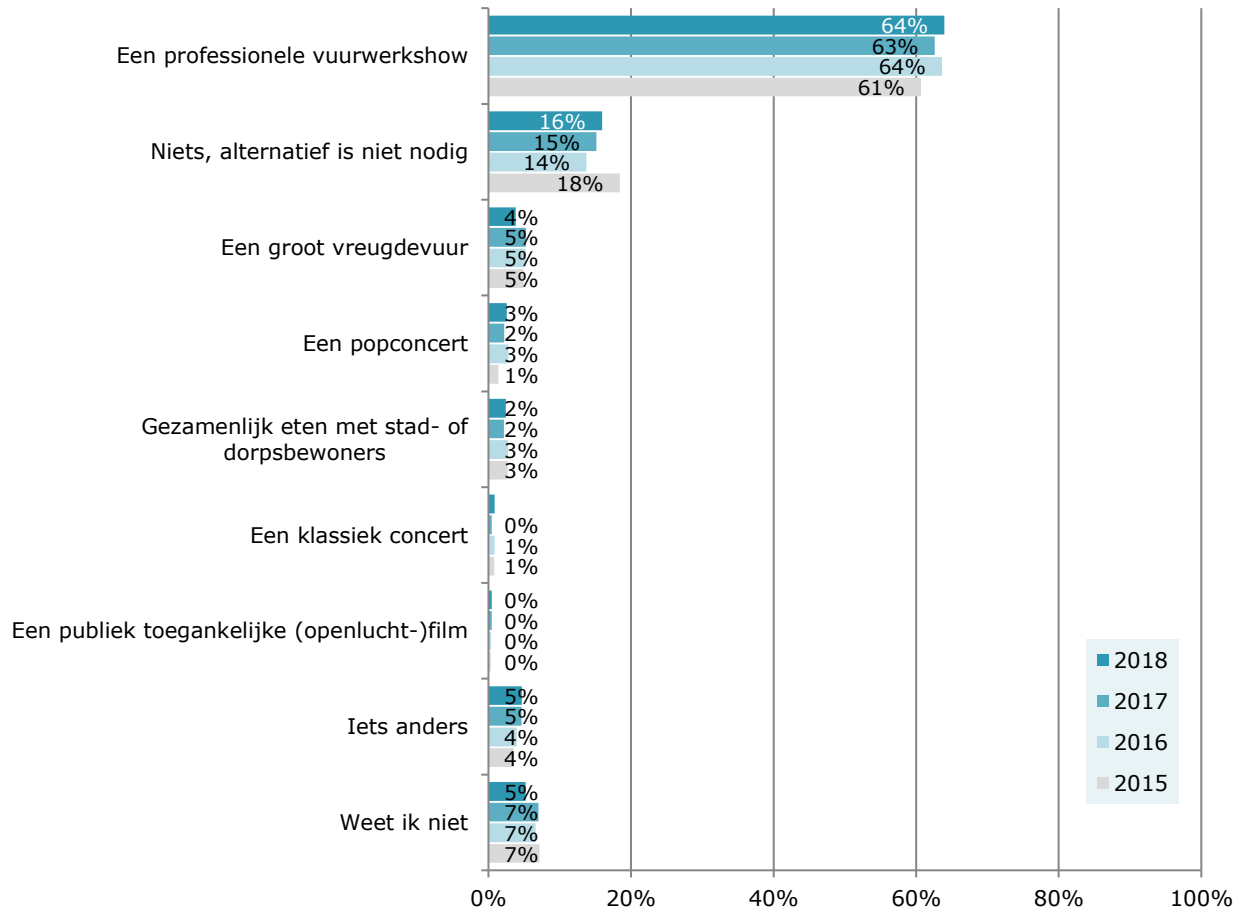
⁹ Zie Binnenlands Bestuur (2018), 'Gemeenten mogen vuurwerk oudjaar 2019 verbieden', <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/gemeenten-mogen-vuurwerk-oudjaar-2019-verbieden.9601432.lynkx> (geraadpleegd 5 december 2018).

Professionele vuurwerkshow populairste alternatief bij particulier vuurwerkverbod

Sinds 2015 is er één evenement duidelijk het populairst als alternatief bij een particulier vuurwerkverbod: een professionele vuurwerkshow op een centrale plaats in de gemeente. Hieraan geven ruim zes op de tien Nederlanders de voorkeur (figuur 3.11). De andere alternatieven, zoals een groot vreugdevuur, popconcert of gezamenlijk eten, volgen op grote afstand. Voor een op de zes Nederlanders is er geen alternatief nodig.

Figuur 3.11

Stel dat het afsteken van vuurwerk in uw gemeente voor particulieren wordt verboden, wat zou u dan graag als alternatief zien (betaald door uw gemeente)? (één antwoord mogelijk)

2.8 Overlast

Een kwart ervaart ook overlast buiten de jaarwisseling

In hoeverre ervaren Nederlanders meer of minder overlast van vuurwerk rond de jaarwisseling in vergelijking met eerdere jaren? In de periode 2015-2017 was sprake van een stijgende trend in ervaren overlast. Bij deze editie hebben we gekozen voor een andere vraagstelling, waardoor de resultaten van dit jaar niet rechtstreeks te vergelijken zijn met eerdere jaren.

Rond de jaarwisseling (28 december t/m 1 januari) ervaren ruim vier op de tien Nederlanders 'meestal' of 'altijd' overlast. Een derde zegt in deze periode 'af en toe' overlast te ervaren. Buiten de jaarwisseling ervaart een kwart van de Nederlanders overlast van vuurwerk en 44 procent 'af en toe' (tabel 3.19).

Tabel 3.19

In hoeverre ervaart u (doorgaans) overlast van vuurwerk rond en buiten de jaarwisseling?

	ROND DE JAARWISSELING (28-DEC T/M 1-JAN)	BUITEN DE JAARWISSELING
Altijd	27%	12%
Meestal	18%	13%
Af en toe	32%	44%
Nooit	22%	31%
TOTAAL	100%	100%

Ook een op de vijf vuurwerkafstekers ervaart overlast

Ook degenen die zelf vuurwerk afsteken, ervaren overlast rond en buiten de jaarwisseling. Tijdens de jaarwisseling ervaren ruim twee op de tien vuurwerkafstekers 'meestal' of 'altijd' overlast. Buiten de jaarwisseling geldt dit voor 14 procent van de vuurwerkafstekers (tabel 3.20).

Tabel 3.20

In hoeverre ervaart u (doorgaans) overlast van vuurwerk rond en buiten de jaarwisseling? (naar afsteekgedrag)

	ROND DE JAARWISSELING		BUITEN DE JAARWISSELING	
	Vuurwerkafstekers	Niet-vuurwerkafstekers	Vuurwerkafstekers	Niet-vuurwerkafstekers
Altijd	13%	30%	7%	13%
Meestal	9%	20%	7%	14%
Af en toe	36%	31%	41%	45%
Nooit	41%	18%	45%	28%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%

Aan de respondenten die weleens overlast ervaren door het afsteken van vuurwerk is gevraagd welke vorm(en) van overlast zij specifiek ervaren. Deze typen overlast zijn in willekeurige volgorde aangeboden.

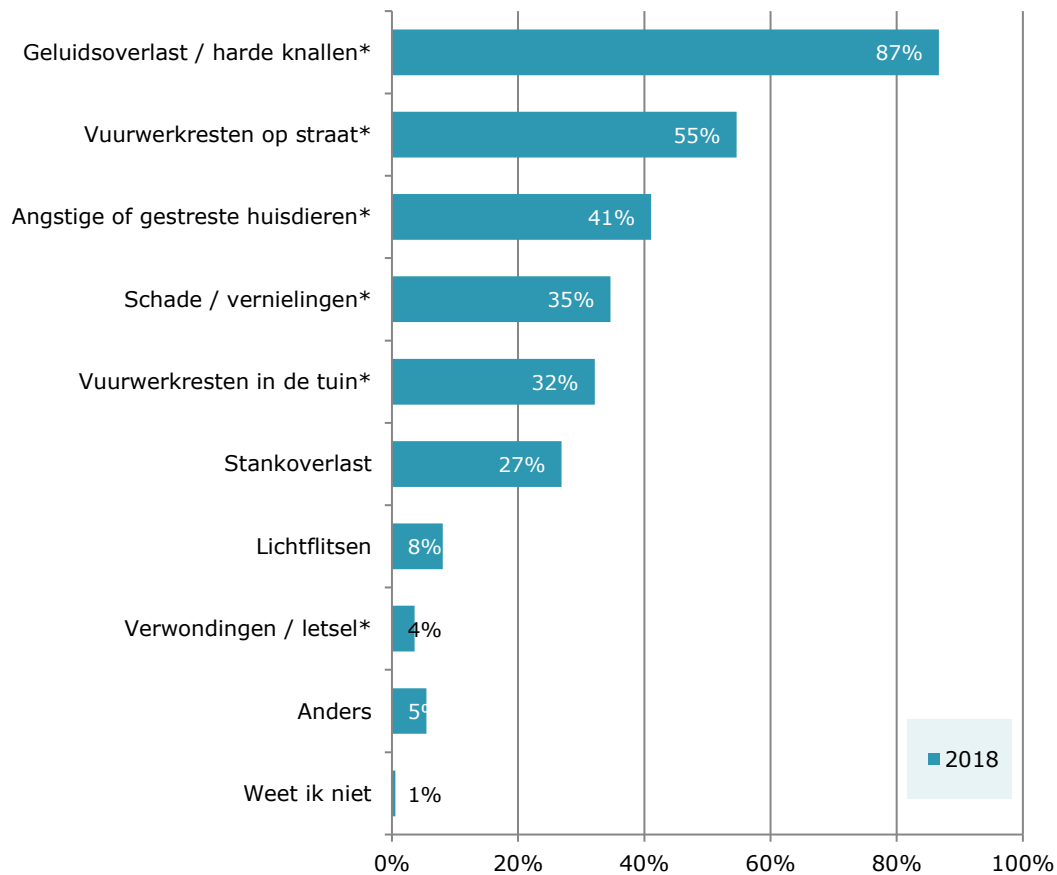
Harde knallen en vuurwerkrestanten op straat zijn grootste bron van overlast

Geluidsoverlast vormt de grootste bron van overlast rond de jaarwisseling. Ruim acht op de tien Nederlanders (87%) ervaren hier hinder van. Ruim de helft ervaart ook overlast van vuurwerkresten op straat. Vier op de tien Nederlanders hebben te maken met angstige of gestreste huisdieren.

Figuur 3.12

Wat voor overlast ervaart u (of heeft u ervaren?) (% genoemd, meerdere antwoorden mogelijk)

Basis: degenen die weleens overlast ervaren

* De formulering van een aantal items is in 2018 aangepast. Daardoor kunnen we niet rechtstreeks vergelijken met eerdere jaren.

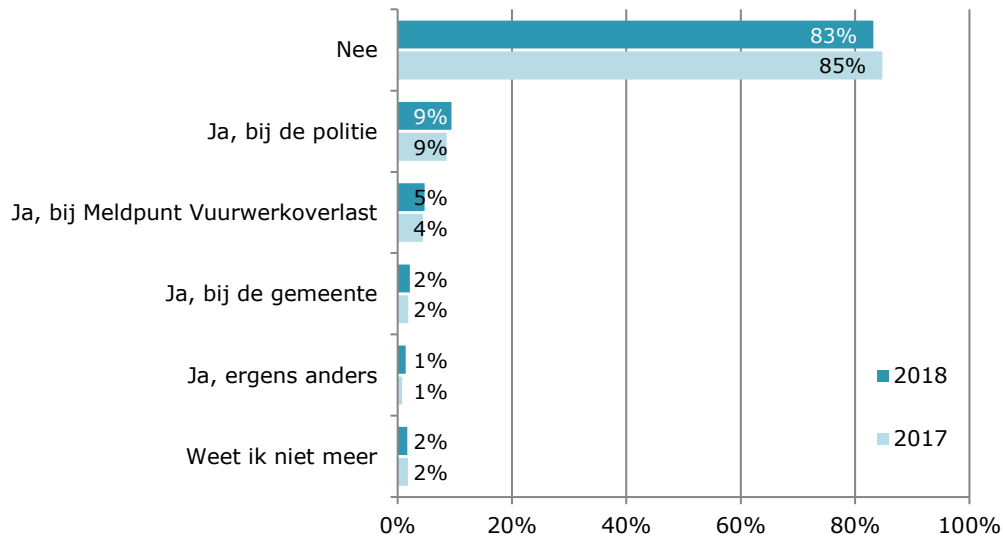
Lage meldingsbereidheid overlast

Degenen die wel eens overlast van vuurwerk hebben ervaren, doen hiervan doorgaans geen melding. Het overgrote deel (83 procent) laat dit achterwege. Degenen die wel een melding of een klacht indienen (17 procent), doen dit het vaakst bij de politie of online via het (inmiddels opgeheven) Meldpunt Vuurwerkoverlast (www.vuurwerkoverlast.nl).¹⁰

Figuur 3.13

Hebt u wel eens melding gedaan van vuurwerkoverlast? En zo ja, bij wie?

(% genoemd, meerdere antwoorden mogelijk) Basis: degenen die weleens overlast ervaren

¹⁰ Zie NOS (2018), 'Meldpunt Vuurwerkoverlast stopt: 'Ons doel is bereikt'', <https://nos.nl/artikel/2260333-meldpunt-vuurwerkoverlast-stopt-ons-doel-is-bereikt.html> (geraadpleegd 5 december 2018).

3

HOOFDSTUK

Onderzoeksverantwoording

3. Onderzoeksverantwoording

Meting 2018

I&O Research voerde van donderdag 15 november tot en met donderdag 22 november 2018 een online onderzoek uit naar de standpunten en ervaringen van Nederlanders met betrekking tot vuurwerk en het verloop van de jaarwisseling. De deelnemers zijn geselecteerd uit het I&O Research Panel, aangevuld met leden van PanelClix. In totaal hebben in deze periode 3.052 Nederlanders (18+) deelgenomen aan het onderzoek.

Eerdere metingen

I&O Research voerde van donderdag 16 november tot en met zondag 26 november 2017 een online onderzoek uit naar de standpunten en ervaringen van Nederlanders met betrekking tot vuurwerk en het verloop van de jaarwisseling. De deelnemers zijn geselecteerd uit het I&O Research Panel, aangevuld met leden van PanelClix. In totaal hebben in deze periode 3.339 Nederlanders (18+) deelgenomen aan het onderzoek.

De meting in 2016 vond plaats van donderdag 1 december tot en met maandag 5 december 2016. Aan dit onderzoek namen 2.519 Nederlanders van 18 jaar en ouder deel.

De meting in 2015 vond plaats van donderdag 3 tot en met dinsdag 8 december 2015 onder 2.492 Nederlanders (18+).

De meting in 2014 vond plaats van 26 december tot en met 28 december 2014. Aan dit onderzoek namen 5.865 Nederlanders van 18 jaar en ouder deel.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). De respondenten hebben geen financiële vergoeding gehad voor hun aanmelding voor het panel. Ook voor deelname aan dit onderzoek kregen respondenten geen vergoeding. De onderzoeksresultaten van burgers zijn na herweging op geslacht, leeftijd, regio en opleidingsniveau representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder, voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Dit is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard.

I&O Research

I&O Research is een maatschappelijk betrokken bureau voor beleids- en marktonderzoek. Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties. I&O Research is de laatste jaren gegroeid tot het achtste marktonderzoeksbureau van Nederland. In de sector 'overheid & onderwijs' is I&O Research de nummer 1 (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA). I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001- en ISO 20252-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362-gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

